

На основу члана 16 став 1 Закона о заштити узбуњивача („Службени гласник РС”, бр. 128/2014), Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Сл. гласник РС”, бр. 49/2015 и 44/2018 - др. закон), члана 84 Статута општине Бајина Башта („Службени лист општине Бајина Башта “, број 2/19), начелник Општинске управе Општина Бајина Башта дана 19.02.2025. године доноси

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником, у складу са одредбама Закона о заштити узбуњивача („Сл. гласник РС”, бр. 128/2014) и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Сл. гласник РС”, бр. 49/2015 и 44/2018 - др. закон), уређује се поступак унутрашњег узбуњивања у Општинској управи Бајина Башта.

Члан 2.

Поједини појмови у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) **„Унутрашње узбуњивање”** је откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера.
- 2) **„Узбуњивач”** је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања или коришћењем услуга код Општинске управе;
- 3) **„Овлашћени орган“** је орган Републике Србије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање у складу са законом;
- 4) **„Радно ангажовање“** је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за Општинску управу;
- 5) **„Недозвољени утицај“** је вршење притиска или другог облика недозвољеног поступања којим се утиче на ток и исход поступка по информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 6) **„Штетна радња“** је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

II НАЧИН ОДРЕЂИВАЊА ЛИЦА ОВЛАШЋЕНОГ ЗА ПРИЈЕМ ИНФОРМАЦИЈЕ И ВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА У ВЕЗИ СА УНУТРАШЊИМ УЗБУЊИВАЊЕМ

Члан 3.

Начелник Општинске управе (у даљем тексту: начелник) решењем одређује лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем (у даљем тексту: овлашћено лице) на период од четири године.

Начелник може да затражи мишљење синдиката и запослених приликом одређивања овлашћеног лица.

Дужност овлашћеног лица престаје истеком периода на који је одређено, односно ако му престане радни однос или му коначним решењем буде изречена дисциплинска казна за повреду дужности из радног односа.

У случају из става 3. овог члана, начелник ће одредити друго лице за пријем информација и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, најкасније у року од 15 дана од дана престанка дужности овлашћеног лица.

Исто лице може бити одређено за овлашћено лице највише два пута.

О обезбеђивању услова за рад овлашћених лица стара се начелник.

Поседовање посебних знања у вези са узбуњивањем

Члан 4.

Начелник је дужан да организује или да упути овлашћено лице на обуку из области узбуњивања и заштите узбуњивача.

Положај Овлашћеног лица

Члан 5.

Овлашћено лице против кога је покренут дисциплински поступак за тежу повреду дужности из радног односа, до окончања тог поступка, обуставља даљи рад у вези са вођењем поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Уколико се информација у вези са унутрашњим узбуњивањем (у даљем тексту: информација) односи на овлашћено лице, уколико овлашћено лице достави информацију или се код њега утврди постојање сукоба интереса у вези са информацијом у складу са одредбама закона којим се уређује положај запослених у јединицама локалне самоуправе, то лице обуставља сваки даљи рад у поступку поводом те информације и о тим околностима одмах, а најкасније првог наредног радног дана, обавештава начелника.

У случајевима из ст. 1. и 2. овог члана, поступак по информацији води друго лице које решењем власти начелник.

Недозвољен утицај

Члан 6.

Овлашћено лице је дужно да о недозвољеном утицају одмах обавести начелника, а уколико се ради о недозвољеном утицају начелника, дужно је да обавести Општинско веће.

Начелник, односно Општинско веће дужно је да у року од 15 дана од дана пријема обавештења из става 1. овог члана, испита наводе и предузме потребне мере.

У потребне мере из става 2. овог члана спадају покретање дисциплинског поступка, пријављивање прекршаја или кривичног дела и издавање налога запосленом.

III ПОСТУПАК УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

Покретање поступка

Члан 7.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације овлашћеном лицу.

Достављање информације

Члан 8.

Достављање информације врши се писмено или усмено.

Писмено достављање информације врши се обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом на адресу електронске поште овлашћеног лица.

Уколико се достављање писмена о информацији врши обичном или препорученом пошиљком, односно електронском поштом, издаје се потврда о пријему информације и у том случају се као датум пријема код препоручене пошиљке наводи датум предаје пошиљке пошти, а код обичне или електронске пошиљке датум пријема пошиљке од стране овлашћеног лица.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују овлашћеном лицу или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији, може да отвори само овлашћено лице.

Члан 9.

Потврда о пријему информације, коју издаје овлашћено лице, треба да садржи следеће податке:

- 1) време, место и начин достављања информације;
- 2) кратак опис чињеничног стања о информацији;
- 3) број и опис прилога поднетих уз информацију;
- 4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- 5) податке о узбуњивачу, уколико он то жели;
- 6) податке о Општинској управи;
- 7) потпис овлашћеног лица и потпис узбуњивача, уколико он то жели;
- 8) печат.

Члан 10.

Усмено достављање информације врши се усмено на записник и такав записник садржи:

- 1) податке о Општинској управи;
- 2) податке о овлашћеном лицу;
- 3) време и место састављања;
- 4) опис чињеничног стања о информацији, а нарочито податке о времену, месту и начину кршења прописа из области радних односа, безбедности и здравља на раду, људских права запослених, опасностима по њихов живот, здравље, општу безбедност, животну средину, указивање на могућност настанка штете великих размера и слично;
- 5) податке о прилозима поднетим уз информацију;
- 6) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- 7) примедбе узбуњивача на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби

- на записник и да је у потпуности сагласан са његовом садржином;
8) потпис узбуњивача и овлашћеног лица;
9) печат.

Поступање по информацији

Члан 11.

Овлашћено лице је дужно да пре узимања изјаве о информацијама у вези са унутрашњим узбуњивањем:

- 1) обавести узбуњивача о његовим правима прописаним Законом, а нарочито да не мора откривати свој идентитет, односно да не мора потписати потврду о пријему информације;
- 2) поучи узбуњивача да информације даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног исказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног законика.

Члан 12.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом и забрањено је предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 13.

По примљеној информацији се поступа без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава начелник, односно Општинско веће ако се информација односи на начелника, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Члан 14.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања сва радно ангажована лица у Општинској управи дужна су да овлашћеном лицу одмах, а најкасније у року од три дана омогуће остваривање увида у све документе, базе података које води Општинска управа и службену комуникацију, укључујући и ону путем електронске поште, а које су од значаја за поступање по информацији, и да на захтев овлашћеног лица дају изјаве ради провере информације, о чему се саставља записник.

О радњама из става 1. овог члана овлашћено лице сачињава записник који садржи:

- 1) податке о Општинској управи и овлашћеном лицу;
- 2) податке о времену и месту састављања записника;
- 3) податке о присутним лицима, односно о лицу од ког се узима изјава;
- 4) опис тока и садржаја предузетих радњи, односно садржину изјаве;
- 5) примедбе присутних лица, односно лица које је дало изјаву на садржај записника или њихову изјаву да немају никаквих примедби на записник и да се у потпуности слажу са његовом садржином;
- 6) потпис присутних лица, односно лица које је дало изјаву;
- 7) потпис овлашћеног лица;
- 8) печат.

Информисање узбуњивача

Члан 15.

На захтев узбуњивача, Општинска управа је преко овлашћеног лица дужна да пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку, те да писаним путем обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Члан 16.

По окончању поступка овлашћено лице:

- 1) саставља извештај о предузетим радњама у поступку у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама

Члан 17.

Извештај о предузетим радњама у поступку унутрашњег узбуњивања из члана 16. тачка 1) овог Правилника доставља се начелнику и узбуњивачу, односно Општинском већу уколико се информација односи на начелника, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији треба да садржи:

- 1) време и начин пријема информације;
- 2) радње које су након тога предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 3) која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације, уз навођење датума и начина њиховог обавештавања;
- 4) шта је утврђено у поступку о информацији, уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихови опис, те да ли су такве радње изазвале штетне последице;
- 5) потпис овлашћеног лица;
- 6) печат.

Члан 18.

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у року од пет дана од достављања извештаја.

Предлагање мера

Члан 19.

На основу поднетог извештаја, овлашћено лице предлаже мере у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 8 дана од дана достављања извештаја.

Мере које се предлажу ради отклањања утврђених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем могу бити:

- 1) доношење или измена интерног акт;
- 2) доношење или измена процедура за поступање;
- 3) доношење или измена појединачног правног акт;
- 4) покретање дисциплинског поступка;
- 5) подношење захтева за покретање прекршајног поступка или кривичне пријаве надлежном тужилаштву;
- 6) едукација запослених о питањима везаним за предмет унутрашњег узбуњивања;
- 7) друге мере потребне за отклањање утврђених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Отклањање утврђених неправилности, обустављање штетне радње и отклањање последица штетне радње

Члан 20.

Ради отклањања утврђених неправилности, обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем начелник, односно Општинско веће предузима одговарајуће мере на основу извештаја из члана 17. и преглога мера из чл 19. овог правилника у року од 15 дана од дана његовог достављања.

Информације о предузетим мерама доступне су радно ангажованим лицима у Општинској управи путем интерне електронске мреже или на други примерен начин.

III ПРАВО НА ЗАШТИТУ УЗБУЊИВАЧА

Члан 21.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом, ако:

- 1) изврши узбуњивање на начин прописан законом;
- 2) открије информацију у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
- 3) ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 22.

Право на заштиту од узбуњивања имају и повезана лица.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Члан 23.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 24.

Овлашћено лице дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Овлашћено лице дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, овлашћено лице дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 25.

Начелник је дужан да у оквиру својих овлашћења заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Начелник не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- 1) запошљавање;
- 2) стицање својства приправника или волонтера;
- 3) рад ван радног односа;
- 4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- 5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- 6) дисциплинске мере и казне;
- 7) услове рада;
- 8) престанак радног односа;
- 9) зараду и друге накнаде из радног односа;
- 10) исплату награде и отпремнине;
- 11) распоређивање или премештај на друго радно место;
- 12) непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
- 13) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 26.

Забрањено је предузимати штетне радње, а у случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

Члан 27.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

Члан 28.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

- 1) достави информацију за коју је знало да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

IV УЗБУЊИВАЊЕ АКО СУ У ИНФОРМАЦИЈИ САДРЖАНИ ТАЈНИ ПОДАЦИ

Члан 29.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци или се информација односи на овлашћено лице, узбуњивач је дужан да се прво обрати начелнику Општинске управе.

У случају да Општинска управа у року од 15 дана не поступи по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорено или нису предузете одговарајуће мере, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се информација односи на начелника, информација се подноси овлашћеном органу.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

V ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 30.

Овај Правилник ће се објавити на огласној табли Општинске управе, на интернет презентацији општине Бајина Башта и у „Службеном листу општине Бајина Башта“.

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

Број: 01 број 861-1/2025

НАЧЕЛНИК ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ

Зорка Радоичић